

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14  
ΑΘΗΝΑΙ (136)



*Καίτη*

Α.  
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

*3/αντίτυπος 1970.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξέτασις : Ἰανουάριος 1970

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις)... Κάβιρον.....  
(παιλαιότερον ὄνομα : Τουσίλια...), Ἐπαρχίας ..... Θηβῶν..  
Νομοῦ ..... Βοιωτίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .....  
Πρόδρομος Κινν... ἐπάγγελμα ..... Διδάσκων.....  
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κάβιρον..... Θηβῶν.....  
Πόσα ἔτι διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ..... 1.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :  
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Λουκάς Παρίνας.....  
.....  
ἡλικία... 72... γραμματικαὶ γνώσεις Β' Σχο. Λαρχέον.....  
..... τόπος καταγωγῆς Κάβιρον.....

β) Κιννέτιον / Ναν. Μυχαλ - 71 - Γ' Δημοτικῆς

#### Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΙΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ  
βοσκήν ποιμνίων ; Τὰ χωράφια... καὶ τὰ ἔβωγρνα  
τῶν μὲν χρονιᾶ, τῶν ἄλλῃ τὰ βοσκόμενα...  
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-  
ματα ; Δὲν... ἐντέραν.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,  
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς  
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....  
Εἰς τὴν... Ἐπαρχίαν Κινναὶ δαί. ἀλλ. ? Διδάσκων...
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν  
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν  
του ; .....  
Δὲν ἐπὶ τῶν ναι......

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηριῶν ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ὅσοι ἐρχοῦν, ἔλαβαν ἐργασίας ἢ ἄτομα .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) .....

Καλλὴ γ.η. Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ἡ.χ.κα. λ.ί.χα. .....

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγικόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἐποχ. κ.η.χ. - ἀπὸ τῶν ἀρ. βαν. ταχίρ.α. Β.χ.η.χ. ἀπὸ τῶν μ.τ. χαρ. ἀπὸ τῶν ἐξ. βαν. ἀνδρ. + γυναῖκες

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Ὅχι .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ...

Ἐδω. ἢ ἐπὶ ὀρχομ.ε.χ. γ.χ.β.α.μ. ἢ ἐπὶ ἐταρ.α. κ.η.α.δ.δ. .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ναί ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ...

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μ.Ε. Μωραϊτῆς

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1945

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1905 π. 4. ρ. 70.

1937 π. μηχανή.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

Μονοφτερο, καὶ δύο Βόλο (Τυλαβάνη)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1.. λ. λ. β. 4.. ν. ν. 7..... 10.....  
2.. Κοντανιάρ 5.. β. β. ν. 8.....  
3.. Κοντανιάρ 6.. β. β. ν. 9.....



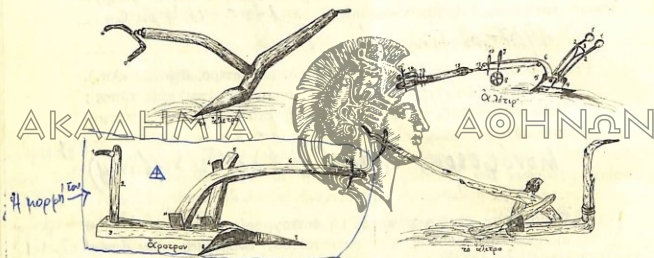
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει; ) .. 1938

3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. 1937 (β. ρ. 5. α. 7. ν. ν.)



- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1937.....  
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..*Παλιν*.....1905.....  
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ  
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....  
 ..*Οὐ. Ὑδίου αἱ γεωργοί.*.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον  
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)  
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-  
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-  
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς  
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν  
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- |                           |                            |          |
|---------------------------|----------------------------|----------|
| 1. <i>Χερσὶν</i> .....    | 6. <i>Σταβλὸν</i> .....    | 11. .... |
| 2. <i>Κοντοκινὰ</i> ..... | 7. <i>Σταβρόξυλο</i> ..... | 12. .... |
| 3. <i>Κοντοκί</i> .....   | 8. <i>Παράβολο</i> .....   | 13. .... |
| 4. <i>Σπῆνσι</i> .....    | 9. <i>Ψυλ</i> .....        | 14. .... |
| 5. <i>Σωλὸν</i> .....     | 10. ....                   | 15. .... |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-  
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς  
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν  
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-  
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν  
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

.....  
.....  
.....



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, .....



ἦτο ἐκ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου  
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.) .....

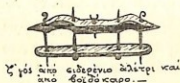
πριόνι - κρυφί - τριβέλι (κρίδα)  
κρυφί



8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοδία καὶ βελόχα*.....

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *ἄνο*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Μάνου... β.τά... βοδία... δικ.τά... κ.λογ. κ.φ.α.ρι.τj.*.....



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

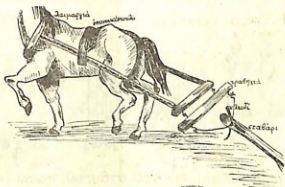
*ζυγόντις*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... ✓

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....



Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,  
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ  
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....



ζ'. Ἀροτρίασις ( ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινῶν): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας . . . . .

... $\chi_{\nu}^2$ ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..

Σαμαράκια στο λαιμό μί' ένα βί'δρο και  
το  $\frac{1}{2}$  γρ

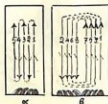
3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

[illegible]

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁς. τὸ κατωτέρω. σχέδ. (α)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίες, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Σ. εἰς λωρίδας. σπορίες. 20 φ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίαν;

Σ. τὸ μέσον μὲ αὐλάκι.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Μὲ τὸ ζυγίον. ἴσως. — Μὲ τὸ βιδ. κατὰ γλῶσσαν.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Εἰς ὅλα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμά κλπ.

α) Τὸ ὀργῶμα κατὰ τὸν Φεβρουάριον

β) Τὸ διβόλισμα μετὰ τὸν Ἀπρίλιον

γ) Γύρισμα τὸν Ἰουνίου

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαριθροῦντε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἔως ἔνα χρόνον

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Διὰ τὰ ὅλα μέχρι 3

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τὴ βάραντα

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργῶμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Μὲ τὴν αὐτὴν ἰσχύοντα

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Μὲ ξύλινον σβάρνισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

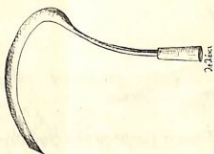
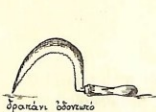






π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Με κρινωτό δρεπάνι



Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

Με τὴν κοβιά ἢ τὸ δρεπάνι



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).....

ὀ.δ.ο.ν.τ.ω.τ.ω.

- 4) Πῶς ἤτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Χειρολαβὴ ξύλινη

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ διδουρργοί* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *τὰ ναυικά* .....  
*ἢ φανή, τὰ ρεβιθία καὶ τὸ ἀχρεολαδύρι.*

## β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ....

*2. ἐ. 30. ἐκατ. ὑψίτων* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) .....

*ἀκάνθια* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .....

*οἱ ἑ. δι. μετὰ 4. χερόβολα. ἔκταναν τὸ ἀμύρι μετὰ 3. ἀμύρια. 1. ἐξμάτι.* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

*τὰ χερόβολα διαβ. τὰν ρένωνται.* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-  
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... δεμάτια.....



#### γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)  
θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν  
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες  
Ὑπῆρχαν, ἤρχανται, ζῶσι. τὰ Ἄρβαν...  
το χωρίον.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'  
ἀποκοπὴν (ἐκκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς  
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ  
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν  
εἰς τὸν τόπον σας ἐναποτολογίαν) .....

μετὰ 15 δι. ἑκάστη καὶ φαγητόν τι...  
.....  
.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-  
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ  
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-  
λονται τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται  
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Μαλακὴ καὶ τὸ ἑλ. χεῖρι - ἀνδρῶν...  
ἑλ. μέση.....  
.....  
.....





- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖον τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Θερίψαται... τὸ... πύναμε... χεριές,....  
 τῇ... χεριῇ... λυμάρια (ψ. χερσάκι),  
 3. λυμάρη 1 δεμάτιον καὶ τὸ δέναμε  
 μὲ... δεματιῶν... (2 πρὸ β. ἑλίου),  
 4. ἑνα... ν. ε. ο. ς. ἔδενε... καὶ... βούδας  
 ... γυναικῶν...  
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Καὶ! ἀρχὴ... τὰ... ἔχοντα... ἐπὶ... τῶν  
 ἔσθια... τὰ... μὲ... ἔνα... δέμα...  
 χιὰ... νὰ... τὰ... φορτωμένοι... β. τὰ... γυναικῶν...  
 .....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;



Πότε γίνεται ἡ σπορὰ ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπὴ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ὁ σανὸς ἔλατ' ἀντιπαραμὰ τὸ ὑπόβου  
κατὰ μαίον μὲν καὶ ἰσρίν δέ ἐκ τοῦ  
καριώδους, τὸ ὑπόβου καὶ τὸ χυμώδους  
ἐκ τῶν χλαφόντων τὰ ἔδεναν καὶ ἐκ τῶν ὑποκίτων

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). καὶ ἐρεώδεν

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *Με τὸ δρεπάνι τὸ*  
*χυρίζανε* .....

## Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Μεταφορὰ μὲ ἡνῶα εἰς τὸ ἀλώνι* .....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τίνος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

*Θεμωνιά* .....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; .....

*ὄχι* .....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

*Κοντὴν εἰς χωρίον* .....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;  
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-  
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

... Συν. ἡδωγ. ... 61 ... 62 ... 63 ... 64 ... 65 ... 66 ... 67 ... 68 ... 69 ... 70 ...  
... 71 ... 72 ... 73 ... 74 ... 75 ... 76 ... 77 ... 78 ... 79 ... 80 ...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

7/10/11 ... 12/13/14 ... 15/16/17 ... 18/19/20 ... 21/22/23 ... 24/25/26 ... 27/28/29 ... 30/31/32 ...

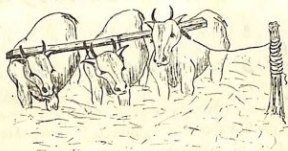
- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-  
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον  
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-  
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

... Χωματάλωνο ... 1/2/3 ... 4/5/6 ... 7/8/9 ... 10/11/12 ... 13/14/15 ... 16/17/18 ... 19/20/21 ... 22/23/24 ... 25/26/27 ... 28/29/30 ... 31/32/33 ... 34/35/36 ... 37/38/39 ... 40/41/42 ... 43/44/45 ... 46/47/48 ... 49/50/51 ... 52/53/54 ... 55/56/57 ... 58/59/60 ... 61/62/63 ... 64/65/66 ... 67/68/69 ... 70/71/72 ... 73/74/75 ... 76/77/78 ... 79/80/81 ... 82/83/84 ... 85/86/87 ... 88/89/90 ... 91/92/93 ... 94/95/96 ... 97/98/99 ... 100/101/102 ... 103/104/105 ... 106/107/108 ... 109/110/111 ... 112/113/114 ... 115/116/117 ... 118/119/120 ... 121/122/123 ... 124/125/126 ... 127/128/129 ... 130/131/132 ... 133/134/135 ... 136/137/138 ... 139/140/141 ... 142/143/144 ... 145/146/147 ... 148/149/150 ... 151/152/153 ... 154/155/156 ... 157/158/159 ... 160/161/162 ... 163/164/165 ... 166/167/168 ... 169/170/171 ... 172/173/174 ... 175/176/177 ... 178/179/180 ... 181/182/183 ... 184/185/186 ... 187/188/189 ... 190/191/192 ... 193/194/195 ... 196/197/198 ... 199/200/201 ... 202/203/204 ... 205/206/207 ... 208/209/210 ... 211/212/213 ... 214/215/216 ... 217/218/219 ... 220/221/222 ... 223/224/225 ... 226/227/228 ... 229/230/231 ... 232/233/234 ... 235/236/237 ... 238/239/240 ... 241/242/243 ... 244/245/246 ... 247/248/249 ... 250/251/252 ... 253/254/255 ... 256/257/258 ... 259/260/261 ... 262/263/264 ... 265/266/267 ... 268/269/270 ... 271/272/273 ... 274/275/276 ... 277/278/279 ... 280/281/282 ... 283/284/285 ... 286/287/288 ... 289/290/291 ... 292/293/294 ... 295/296/297 ... 298/299/300 ... 301/302/303 ... 304/305/306 ... 307/308/309 ... 310/311/312 ... 313/314/315 ... 316/317/318 ... 319/320/321 ... 322/323/324 ... 325/326/327 ... 328/329/330 ... 331/332/333 ... 334/335/336 ... 337/338/339 ... 340/341/342 ... 343/344/345 ... 346/347/348 ... 349/350/351 ... 352/353/354 ... 355/356/357 ... 358/359/360 ... 361/362/363 ... 364/365/366 ... 367/368/369 ... 370/371/372 ... 373/374/375 ... 376/377/378 ... 379/380/381 ... 382/383/384 ... 385/386/387 ... 388/389/390 ... 391/392/393 ... 394/395/396 ... 397/398/399 ... 400/401/402 ... 403/404/405 ... 406/407/408 ... 409/410/411 ... 412/413/414 ... 415/416/417 ... 418/419/420 ... 421/422/423 ... 424/425/426 ... 427/428/429 ... 430/431/432 ... 433/434/435 ... 436/437/438 ... 439/440/441 ... 442/443/444 ... 445/446/447 ... 448/449/450 ... 451/452/453 ... 454/455/456 ... 457/458/459 ... 460/461/462 ... 463/464/465 ... 466/467/468 ... 469/470/471 ... 472/473/474 ... 475/476/477 ... 478/479/480 ... 481/482/483 ... 484/485/486 ... 487/488/489 ... 490/491/492 ... 493/494/495 ... 496/497/498 ... 499/500/501 ... 502/503/504 ... 505/506/507 ... 508/509/510 ... 511/512/513 ... 514/515/516 ... 517/518/519 ... 520/521/522 ... 523/524/525 ... 526/527/528 ... 529/530/531 ... 532/533/534 ... 535/536/537 ... 538/539/540 ... 541/542/543 ... 544/545/546 ... 547/548/549 ... 550/551/552 ... 553/554/555 ... 556/557/558 ... 559/560/561 ... 562/563/564 ... 565/566/567 ... 568/569/570 ... 571/572/573 ... 574/575/576 ... 577/578/579 ... 580/581/582 ... 583/584/585 ... 586/587/588 ... 589/590/591 ... 592/593/594 ... 595/596/597 ... 598/599/600 ... 601/602/603 ... 604/605/606 ... 607/608/609 ... 610/611/612 ... 613/614/615 ... 616/617/618 ... 619/620/621 ... 622/623/624 ... 625/626/627 ... 628/629/630 ... 631/632/633 ... 634/635/636 ... 637/638/639 ... 640/641/642 ... 643/644/645 ... 646/647/648 ... 649/650/651 ... 652/653/654 ... 655/656/657 ... 658/659/660 ... 661/662/663 ... 664/665/666 ... 667/668/669 ... 670/671/672 ... 673/674/675 ... 676/677/678 ... 679/680/681 ... 682/683/684 ... 685/686/687 ... 688/689/690 ... 691/692/693 ... 694/695/696 ... 697/698/699 ... 700/701/702 ... 703/704/705 ... 706/707/708 ... 709/710/711 ... 712/713/714 ... 715/716/717 ... 718/719/720 ... 721/722/723 ... 724/725/726 ... 727/728/729 ... 730/731/732 ... 733/734/735 ... 736/737/738 ... 739/740/741 ... 742/743/744 ... 745/746/747 ... 748/749/750 ... 751/752/753 ... 754/755/756 ... 757/758/759 ... 760/761/762 ... 763/764/765 ... 766/767/768 ... 769/770/771 ... 772/773/774 ... 775/776/777 ... 778/779/780 ... 781/782/783 ... 784/785/786 ... 787/788/789 ... 790/791/792 ... 793/794/795 ... 796/797/798 ... 799/800/801 ... 802/803/804 ... 805/806/807 ... 808/809/810 ... 811/812/813 ... 814/815/816 ... 817/818/819 ... 820/821/822 ... 823/824/825 ... 826/827/828 ... 829/830/831 ... 832/833/834 ... 835/836/837 ... 838/839/840 ... 841/842/843 ... 844/845/846 ... 847/848/849 ... 850/851/852 ... 853/854/855 ... 856/857/858 ... 859/860/861 ... 862/863/864 ... 865/866/867 ... 868/869/870 ... 871/872/873 ... 874/875/876 ... 877/878/879 ... 880/881/882 ... 883/884/885 ... 886/887/888 ... 889/890/891 ... 892/893/894 ... 895/896/897 ... 898/899/900 ... 901/902/903 ... 904/905/906 ... 907/908/909 ... 910/911/912 ... 913/914/915 ... 916/917/918 ... 919/920/921 ... 922/923/924 ... 925/926/927 ... 928/929/930 ... 931/932/933 ... 934/935/936 ... 937/938/939 ... 940/941/942 ... 943/944/945 ... 946/947/948 ... 949/950/951 ... 952/953/954 ... 955/956/957 ... 958/959/960 ... 961/962/963 ... 964/965/966 ... 967/968/969 ... 970/971/972 ... 973/974/975 ... 976/977/978 ... 979/980/981 ... 982/983/984 ... 985/986/987 ... 988/989/990 ... 991/992/993 ... 994/995/996 ... 997/998/999 ... 1000/1001/1002 ... 1003/1004/1005 ... 1006/1007/1008 ... 1009/1010/1011 ... 1012/1013/1014 ... 1015/1016/1017 ... 1018/1019/1020 ... 1021/1022/1023 ... 1024/1025/1026 ... 1027/1028/1029 ... 1030/1031/1032 ... 1033/1034/1035 ... 1036/1037/1038 ... 1039/1040/1041 ... 1042/1043/1044 ... 1045/1046/1047 ... 1048/1049/1050 ... 1051/1052/1053 ... 1054/1055/1056 ... 1057/1058/1059 ... 1060/1061/1062 ... 1063/1064/1065 ... 1066/1067/1068 ... 1069/1070/1071 ... 1072/1073/1074 ... 1075/1076/1077 ... 1078/1079/1080 ... 1081/1082/1083 ... 1084/1085/1086 ... 1087/1088/1089 ... 1090/1091/1092 ... 1093/1094/1095 ... 1096/1097/1098 ... 1099/1100/1101 ... 1102/1103/1104 ... 1105/1106/1107 ... 1108/1109/1110 ... 1111/1112/1113 ... 1114/1115/1116 ... 1117/1118/1119 ... 1120/1121/1122 ... 1123/1124/1125 ... 1126/1127/1128 ... 1129/1130/1131 ... 1132/1133/1134 ... 1135/1136/1137 ... 1138/1139/1140 ... 1141/1142/1143 ... 1144/1145/1146 ... 1147/1148/1149 ... 1150/1151/1152 ... 1153/1154/1155 ... 1156/1157/1158 ... 1159/1160/1161 ... 1162/1163/1164 ... 1165/1166/1167 ... 1168/1169/1170 ... 1171/1172/1173 ... 1174/1175/1176 ... 1177/1178/1179 ... 1180/1181/1182 ... 1183/1184/1185 ... 1186/1187/1188 ... 1189/1190/1191 ... 1192/1193/1194 ... 1195/1196/1197 ... 1198/1199/1200 ... 1201/1202/1203 ... 1204/1205/1206 ... 1207/1208/1209 ... 1210/1211/1212 ... 1213/1214/1215 ... 1216/1217/1218 ... 1219/1220/1221 ... 1222/1223/1224 ... 1225/1226/1227 ... 1228/1229/1230 ... 1231/1232/1233 ... 1234/1235/1236 ... 1237/1238/1239 ... 1240/1241/1242 ... 1243/1244/1245 ... 1246/1247/1248 ... 1249/1250/1251 ... 1252/1253/1254 ... 1255/1256/1257 ... 1258/1259/1260 ... 1261/1262/1263 ... 1264/1265/1266 ... 1267/1268/1269 ... 1270/1271/1272 ... 1273/1274/1275 ... 1276/1277/1278 ... 1279/1280/1281 ... 1282/1283/1284 ... 1285/1286/1287 ... 1288/1289/1290 ... 1291/1292/1293 ... 1294/1295/1296 ... 1297/1298/1299 ... 1300/1301/1302 ... 1303/1304/1305 ... 1306/1307/1308 ... 1309/1310/1311 ... 1312/1313/1314 ... 1315/1316/1317 ... 1318/1319/1320 ... 1321/1322/1323 ... 1324/1325/1326 ... 1327/1328/1329 ... 1330/1331/1332 ... 1333/1334/1335 ... 1336/1337/1338 ... 1339/1340/1341 ... 1342/1343/1344 ... 1345/1346/1347 ... 1348/1349/1350 ... 1351/1352/1353 ... 1354/1355/1356 ... 1357/1358/1359 ... 1360/1361/1362 ... 1363/1364/1365 ... 1366/1367/1368 ... 1369/1370/1371 ... 1372/1373/1374 ... 1375/1376/1377 ... 1378/1379/1380 ... 1381/1382/1383 ... 1384/1385/1386 ... 1387/1388/1389 ... 1390/1391/1392 ... 1393/1394/1395 ... 1396/1397/1398 ... 1399/1400/1401 ... 1402/1403/1404 ... 1405/1406/1407 ... 1408/1409/1410 ... 1411/1412/1413 ... 1414/1415/1416 ... 1417/1418/1419 ... 1420/1421/1422 ... 1423/1424/1425 ... 1426/1427/1428 ... 1429/1430/1431 ... 1432/1433/1434 ... 1435/1436/1437 ... 1438/1439/1440 ... 1441/1442/1443 ... 1444/1445/1446 ... 1447/1448/1449 ... 1450/1451/1452 ... 1453/1454/1455 ... 1456/1457/1458 ... 1459/1460/1461 ... 1462/1463/1464 ... 1465/1466/1467 ... 1468/1469/1470 ... 1471/1472/1473 ... 1474/1475/1476 ... 1477/1478/1479 ... 1480/1481/1482 ... 1483/1484/1485 ... 1486/1487/1488 ... 1489/1490/1491 ... 1492/1493/1494 ... 1495/1496/1497 ... 1498/1499/1500 ... 1501/1502/1503 ... 1504/1505/1506 ... 1507/1508/1509 ... 1510/1511/1512 ... 1513/1514/1515 ... 1516/1517/1518 ... 1519/1520/1521 ... 1522/1523/1524 ... 1525/1526/1527 ... 1528/1529/1530 ... 1531/1532/1533 ... 1534/1535/1536 ... 1537/1538/1539 ... 1540/1541/1542 ... 1543/1544/1545 ... 1546/1547/1548 ... 1549/1550/1551 ... 1552/1553/1554 ... 1555/1556/1557 ... 1558/1559/1560 ... 1561/1562/1563 ... 1564/1565/1566 ... 1567/1568/1569 ... 1570/1571/1572 ... 1573/1574/1575 ... 1576/1577/1578 ... 1579/1580/1581 ... 1582/1583/1584 ... 1585/1586/1587 ... 1588/1589/1590 ... 1591/1592/1593 ... 1594/1595/1596 ... 1597/1598/1599 ... 1600/1601/1602 ... 1603/1604/1605 ... 1606/1607/1608 ... 1609/1610/1611 ... 1612/1613/1614 ... 1615/1616/1617 ... 1618/1619/1620 ... 1621/1622/1623 ... 1624/1625/1626 ... 1627/1628/1629 ... 1630/1631/1632 ... 1633/1634/1635 ... 1636/1637/1638 ... 1639/1640/1641 ... 1642/1643/1644 ... 1645/1646/1647 ... 1648/1649/1650 ... 1651/1652/1653 ... 1654/1655/1656 ... 1657/1658/1659 ... 1660/1661/1662 ... 1663/1664/1665 ... 1666/1667/1668 ... 1669/1670/1671 ... 1672/1673/1674 ... 1675/1676/1677 ... 1678/1679/1680 ... 1681/1682/1683 ... 1684/1685/1686 ... 1687/1688/1689 ... 1690/1691/1692 ... 1693/1694/1695 ... 1696/1697/1698 ... 1699/1700/1701 ... 1702/1703/1704 ... 1705/1706/1707 ... 1708/1709/1710 ... 1711/1712/1713 ... 1714/1715/1716 ... 1717/1718/1719 ... 1720/1721/1722 ... 1723/1724/1725 ... 1726/1727/1728 ... 1729/1730/1731 ... 1732/1733/1734 ... 1735/1736/1737 ... 1738/1739/1740 ... 1741/1742/1743 ... 1744/1745/1746 ... 1747/1748/1749 ... 1750/1751/1752 ... 1753/1754/1755 ... 1756/1757/1758 ... 1759/1760/1761 ... 1762/1763/1764 ... 1765/1766/1767 ... 1768/1769/1770 ... 1771/1772/1773 ... 1774/1775/1776 ... 1777/1778/1779 ... 1780/1781/1782 ... 1783/1784/1785 ... 1786/1787/1788 ... 1789/1790/1791 ... 1792/1793/1794 ... 1795/1796/1797 ... 1798/1799/1800 ... 1801/1802/1803 ... 1804/1805/1806 ... 1807/1808/1809 ... 1810/1811/1812 ... 1813/1814/1815 ... 1816/1817/1818 ... 1819/1820/1821 ... 1822/1823/1824 ... 1825/1826/1827 ... 1828/1829/1830 ... 1831/1832/1833 ... 1834/1835/1836 ... 1837/1838/1839 ... 1840/1841/1842 ... 1843/1844/1845 ... 1846/1847/1848 ... 1849/1850/1851 ... 1852/1853/1854 ... 1855/1856/1857 ... 1858/1859/1860 ... 1861/1862/1863 ... 1864/1865/1866 ... 1867/1868/1869 ... 1870/1871/1872 ... 1873/1874/1875 ... 1876/1877/1878 ... 1879/1880/1881 ... 1882/1883/1884 ... 1885/1886/1887 ... 1888/1889/1890 ... 1891/1892/1893 ... 1894/1895/1896 ... 1897/1898/1899 ... 1900/1901/1902 ... 1903/1904/1905 ... 1906/1907/1908 ... 1909/1910/1911 ... 1912/1913/1914 ... 1915/1916/1917 ... 1918/1919/1920 ... 1921/1922/1923 ... 1924/1925/1926 ... 1927/1928/1929 ... 1930/1931/1932 ... 1933/1934/1935 ... 1936/1937/1938 ... 1939/1940/1941 ... 1942/1943/1944 ... 1945/1946/1947 ... 1948/1949/1950 ... 1951/1952/1953 ... 1954/1955/1956 ... 1957/1958/1959 ... 1960/1961/1962 ... 1963/1964/1965 ... 1966/1967/1968 ... 1969/1970/1971 ... 1972/1973/1974 ... 1975/1976/1977 ... 1978/1979/1980 ... 1981/1982/1983 ... 1984/1985/1986 ... 1987/1988/1989 ... 1990/1991/1992 ... 1993/1994/1995 ... 1996/1997/1998 ... 1999/2000/2001 ... 2002/2003/2004 ... 2005/2006/2007 ... 2008/2009/2010 ... 2011/2012/2013 ... 2014/2015/2016 ... 2017/2018/2019 ... 2020/2021/2022 ... 2023/2024/2025 ... 2026/2027/2028 ... 2029/2030/2031 ... 2032/2033/2034 ... 2035/2036/2037 ... 2038/2039/2040 ... 2041/2042/2043 ... 2044/2045/2046 ... 2047/2048/2049 ... 2050/2051/2052 ... 2053/2054/2055 ... 2056/2057/2058 ... 2059/2060/2061 ... 2062/2063/2064 ... 2065/2066/2067 ... 2068/2069/2070 ... 2071/2072/2073 ... 2074/2075/2076 ... 2077/2078/2079 ... 2080/2081/2082 ... 2083/2084/2085 ... 2086/2087/2088 ... 2089/2090/2091 ... 2092/2093/2094 ... 2095/2096/2097 ... 2098/2099/2100 ... 2101/2102/2103 ... 2104/2105/2106 ... 2107/2108/2109 ... 2110/2111/2112 ... 2113/2114/2115 ... 2116/2117/2118 ... 2119/2120/2121 ... 2122/2123/2124 ... 2125/2126/2127 ... 2128/2129/2130 ... 2131/2132/2133 ... 2134/2135/2136 ... 2137/2138/2139 ... 2140/2141/2142 ... 2143/2144/2145 ... 2146/2147/2148 ... 2149/2150/2151 ... 2152/2153/2154 ... 2155/2156/2157 ... 2158/2159/2160 ... 2161/2162/2163 ... 2164/2165/2166 ... 2167/2168/2169 ... 2170/2171/2172 ... 2173/2174/2175 ... 2176/2177/2178 ... 2179/2180/2181 ... 2182/2183/2184 ... 2185/2186/2187 ... 2188/2189/2190 ... 2191/2192/2193 ... 2194/2195/2196 ... 2197/2198/2199 ... 2200/2201/2202 ... 2203/2204/2205 ... 2206/2207/2208 ... 2209/2210/2211 ... 2212/2213/2214 ... 2215/2216/2217 ... 2218/2219/2220 ... 2221/2222/2223 ... 2224/2225/2226 ... 2227/2228/2229 ... 2230/2231/2232 ... 2233/2234/2235 ... 2236/2237/2238 ... 2239/2240/2241 ... 2242/2243/2244 ... 2245/2246/2247 ... 2248/2249/2250 ... 2251/2252/2253 ... 2254/2255/2256 ... 2257/2258/2259 ... 2260/2261/2262 ... 2263/2264/2265 ... 2266/2267/2268 ... 2269/2270/2271 ... 2272/2273/2274 ... 2275/2276/2277 ... 2278/2279/2280 ... 2281/2282/2283 ... 2284/2285/2286 ... 2287/2288/2289 ... 2290/2291/2292 ... 2293/2294/2295 ... 2296/2297/2298 ... 2299/2300/2301 ... 2302/2303/2304 ... 2305/2306/2307 ... 2308/2309/2310 ... 2311/2312/2313 ... 2314/2315/2316 ... 2317/2318/2319 ... 2320/2321/2322 ... 2323/2324/2325 ... 2326/2327/2328 ... 2329/2330/2331 ... 2332/2333/2334 ... 2335/2336/2337 ... 2338/2339/2340 ... 2341/2342/2343 ... 2344/2345/2346 ... 2347/2348/2349 ... 2350/2351/2352 ... 2353/2354/2355 ... 2356/2357/2358 ... 2359/2360/2361 ... 2362/2363/2364 ... 2365/2366/2367 ... 2368/2369/2370 ... 2371/2372/2373 ... 2374/2375/2376 ... 2377/2378/2379 ... 2380/2381/2382 ... 2383/2384/2385 ... 2386/2387/2388 ... 2389/2390/2391 ... 2392/2393/2

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Σ.τό... μέβαι... ταν... ὁ... ἦταν... ὁ...  
 α.τη... χερσὶ... γύρω... γύρω... ἔβαζαν... τὰ...  
 τὰ... ἔβαζαν... ὅπου... τὰ... ἔβαζαν... ὅπου...  
 ἔβαζαν... καὶ  
 τὰ... ἔβαζαν...  
 τὰ... ἔβαζαν...



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-  
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-  
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).  
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-  
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,  
 στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-  
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-  
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-  
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Γύρω... ἔβαζαν... τὰ... ἔβαζαν... ὅπου...  
 δὲ... μὲ... ἔβαζαν... ὅπου...  
 ἔβαζαν... ὅπου...  
 ἔβαζαν... ὅπου...

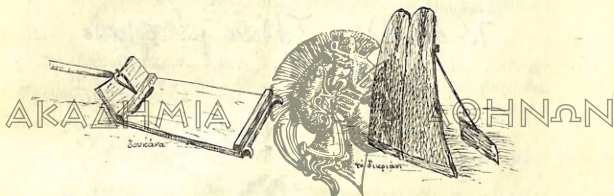
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ  
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-  
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,  
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους  
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ  
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-  
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν  
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται  
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-



τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

*M. J. Infante*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....



- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

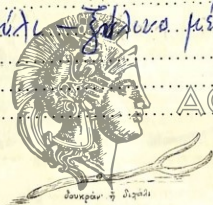
Συνήθως... ἀρχίζει... πρὸ... τῆς ζ. ναυαγίας.  
 τοῦ π. λ. του ναυ. φροντίζει... καὶ εἰς αὐτὴν  
 μέχρι... τοῦ πρὸς... τ. ο. δ. εν. ροι. βαρε...  
 ναυ. καὶ... τοῦ ἀφ. εν. με. ρ. ιδ. τῶν κ. λ. η.  
 μέρα...

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δικούλι — ξύλον μετρίαν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; .....

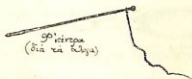
Πί. χ. υ. ε. ἔως... τοῦ ἐξωτερικοῦ τοῦ ἀλωνισμοῦ  
 πρὸς... τοῦ κέντρου...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύττημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) .....

Μετρίαν... καὶ... μετρίαν... (ἐκ ξύλου...)  
 ἐκ ξύλου... τοῦ δικούλου... ἢ... ἀπὸ... ἀπὸ...  
 δέρας χίδας.)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἕνα... ἄλωμα... εἶχε... κ/α... στρώση... μέ...  
δουλάτια... ὁρ... καὶ... ἄλωσαν... ἄλωνα...



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Λειψύμα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἴδικα του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισαῖοι καὶ ἀγωνισαῖοι), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ἐστέχον... οἱ... ἀλωνισαῖοι... εἶδον... μέ...  
ζῶα... δουλά... τους...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

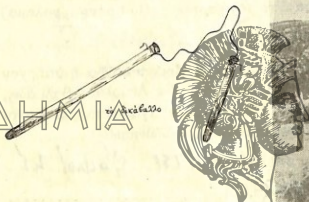
Μικρὴ... κοπάνισμα... μέ... ραβδία... ἢ... μέ...  
κοπάνι...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ὁ κόπανος... ὁ... κόπανος... — κοπάνι...  
αὐτὸ... κόπανο...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν στοχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;  
Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;  
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)..... ἀν. ν. κ. π. ς......

..6. Τίτλος δι' ἑξ. Ρελιγιόζος, φανταστικός, κοινός.....



“Ὑπὸ πρόσωπῳ καὶ ποίῳ προσώπῳ ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν  
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο  
ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;  
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάμισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων  
παραγωγῶν ; *Ψυχοῦ τῶν Ἰδίων καὶ τῶν ξένων*  
*ἢ συγγενῶν... καὶ 3 ἡμέρας... εἰ ἴδιαι.*  
*βοδούων καὶ αὐτοῖς* .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχῶν ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-  
 μέρως τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος,  
 παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Στῆν... λαμώ... τρω... αὐ...  
 ... λῶ... νον... εἰ... τῶν... χυ... ρι... β... τῶν...  
 .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,  
 ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;  
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν  
 συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

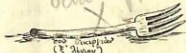
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.  
 Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-  
 ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Χρῆσις τοῦ ἀρχαίου βραχίονος ἀλωνιστικῆς μηχανῆς (5)  
 β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν  
 Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται  
 τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :  
 θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)  
 καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Λειῶμα...

Μὲ τὸ καρυστάριον...



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;  
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου



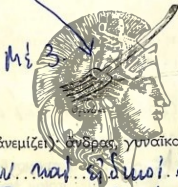
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

... *Σχῆμα καρφόετρο - ἐκωναν 6 τωρὸ  
καὶ τὴν ἐσχά " καλὸ φάγωμα* .....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

*Μὲ τὸ δινάκι καὶ τὸ καρφόλοχι* .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ; ἄνδρας, γυναῖκα ; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

*Χωρὶς χων καὶ ἐλμοὶ ἀλλὰ συνιδως  
οὐ γυναῖκες καὶ λιχνῆτε οὐκ ἐκδρεψ* .....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Κόμφοι ἢ κοτάνια — μὲ κόβικα* .....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν



Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-  
ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα  
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μετ' ἀποχωρίσεως (ἐκκομίσσεως)

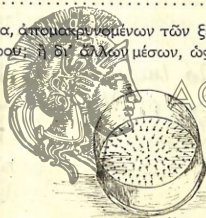
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλου μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

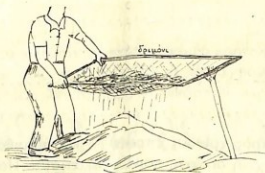
ΑΘΗΝΩΝ



κόσκινο πλάτος δερμάτινο



κόσκινο ἢ ἀρυτλοῦς



δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ἀπὸ χυμῶνα μὲ ἀ. χρυσ. ἔρμην. ἰσχύ. καὶ  
ἰσχύ. μὲ. ρ. ἔρμην. ....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

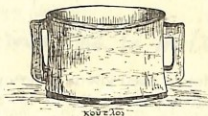
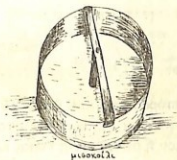
Μὲ τὸ μαριθιόχι ἔχωνον. ἑνὸς καὶ μὲ  
τὸ χ. ἑ. ἔχωνον. ἑνὸς καὶ μὲ

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-  
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Μετ. τὸ μετὰδ. (Μ.δ.) μετὰδ. τὸ  
βιτάρ. η. ἄλ. η. σ. μετὰδ. λ. ι.  
Μετὰδ. β. τὸς. ἄλ. η. ι. κ. ζ. ε. λ. α. λ. α.



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλαλιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Τὸ μετὰδ. λ. ι. ἄλ. η. ι. κ. ζ. ε. λ. α. λ. α.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

Σε κορνίσ. η. εἰς εἰδικὰ ἀποθήκη.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. Στὸν... ἀχυρὶν... να... μέγα  
στὸ χυρὶν... ἢ... εἰ... να... εἰ... χυρὶν...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ  
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Κατὰ τὸν... θερισμὸν...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-  
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,  
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ναί

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.  
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ψάδι... φυλάσσοντες... ἐπὶ... ἡμέρας...

#### Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν  
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-  
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-  
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τῆς... Ἀποκριῆς...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

4-5 πρωτῆς... ἐπὶ... ἡμέρας... ὅπου... ἑσπέρas...



2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν ; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.  
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

Τὰ παιδιά τὰ ἡλικιωμένους ἀπὸ τὰ βουνά...

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἴδη, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.  
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

Χριστοδωρεῖς... Τριανταφύλλοι...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Μηδικοί... χοροὶ... Χόρηναν...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.. ΡΕΙΠΝΕΙ Δὲ τὰ βαρέλια τοῦ τρακινῶν ..

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) ..

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ